

Az irodalom és a művészet elválaszthatatlan a nép életétől

— állapította meg N. Sz. Hruscsov

Moszkvából jelenti a TASZSZ: A Kommunizmus című lap most megjelent 12. száma közli N. Sz. Hruscsov egy korábbi beszédének szövegét. E beszédben az SZKP Központi Bizottságának első titkára a szovjet irodalom és kultúra aktuális kérdéseivel foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy a gazdasági igazgatás átszervezése a kultúra újabb felvirágzását is magával hozza, majd szólt a Központi Bizottság júniusi üléséről, amelyen — mint ismeretes — leleplezték és ideológiai szétzúzták Malenkov, Kaganovics, Molotov és Szepilov pártellenes nézeteit.

Ismerem az ilyen embereket — jelentette ki Hruscsov —, akik teoretikusnak tüntetik fel magukat, de a dolog lényegét illetően egész elméleti „bölcseességük” csak annyiból áll, hogy unós-untalan bűvészműtatványokat végeznek a marxizmus-leninizmus klasszikusainak írásai-ból kiragadott idézetekkel. Ezek az elméleti tógában tejszolgó gyásztyűdösök nem képesek megérteni azt a lényeges marxista igazságot, hogy az embereknek elsősorban ennük, innuk kell, lakásra

van szükségük, s öltözködniük kell, mielőtt politikával, tudománnyal és művészettel foglalkozhatnának.

Ezek a talmudisták és bibliaimagyarázók elfelejtik: a nép éppen ezért ragadta magához a hatalmat, hogy lehetőleg minél gyorsabban fejlessze a termelő erőket, megszokozza a társadalmi gazdaságát, növelje jólétét és jobb életfeltételeket teremtsen.

A szovjet értelmiség — állapította meg ezután Hruscsov — politikailag érett, állhatatos, de vannak soraikban olyanok, akik bizonyos mértékig ingadoztak és tévováltak, amikor a személyi kultusz leküzdésével összefüggésben hazug ideológiai kérdést kellett megítélni.

Egyes elvtársak egyoldalúan, helytelenül értelmezték a sztálini személyi kultusz pártbírálatának lényegét. Sommásan támadták J. V. Sztálin pozitív szerepét hazánk és pártunk életében. S hamis útra léptek: elfogultan csak az árnyoldaltak és a tévedéseket keresték. Sztálin tevékenységének utolsó időszakában sok hibát követett el, de sok hasznosat is

tett — állapította meg Hruscsov.

Az SZKP Központi Bizottságának első titkára ezután arról beszélt, hogy az írók közül többen a személyi kultusz általános légkörének hatása alatt túlságosan felnagyították Sztálin érdemeit, ezzel szemben a párt és a nép szerepét nem világították meg méltóan. Az irodalom és a művészet fejlődésének az a fő vonala — jelentette ki Hruscsov —, hogy az irodalomnak és a művészetnek mindig elválaszthatatlanul össze kell forrnia a nép életével.

Beszélt ezután Hruscsov arról, hogy az írók és a művészek között akadnak még olyanok, akik elvesztik a talajt a lábuk alól, ferde megvilágításban foglalkoznak az irodalom és a művészet feladataival, mintha az lenne a feladatuk, hogy mindig csak a hiányosságokat keressék. Példaként hozta fel Dugyincev író, aki „Nemcsak kenyérrel” című munkájában elfogultan, hajuknál fogva ráncigálja elő a negatív tényeket. Könyve helytelen irányú, nem igaz. Csak sajnálni tudom — mondotta Hruscsov —, hogy a Novij Mir folyóirat szerkesztője helyt adott olyan mű közlésének, mint például Dugyincev könyve. Több irodalmi és művészeti folyóirat szerkesztője és egyes kiadók vezetői nem álltak a helyzet magaslatán, több esetben letértek az elvi állásponttól. Ahogy a hadsereg nem tud harcolni fegyver nélkül, úgy a párt sem tud sikeres ideológiai munkát kifejezni az olyan éles és harcok fegyver nélkül, mint a sajtó. Nem adhatjuk a sajtót megbízhatatlan kezekbe.

Dugyincev segítségünkkel a helyes útra léphet, ha akarja — mondotta ezután Hruscsov — majd kijelentette: konszolidációt akarunk, azt akarjuk, hogy az irodalom és a képzőművészet minden ereje elvi alapon tömörüljön, de nem a marxizmus-leninizmus elveiből való enegedmények, a tőlük való elhajlás árán.

Dugyincev segítségünkkel a helyes útra léphet, ha akarja — mondotta ezután Hruscsov — majd kijelentette: konszolidációt akarunk, azt akarjuk, hogy az irodalom és a képzőművészet minden ereje elvi alapon tömörüljön, de nem a marxizmus-leninizmus elveiből való enegedmények, a tőlük való elhajlás árán.

A NYÁRI szegedi dzsesszkultusz után szinte felüdülésként hatott a román szakszervezetek többszörösen kitüntetett központi ének- és táncegyüttesének fellépése. A torz zene- és táncdömping után jól esett visszakanyarodni a nézőknek a művészetek legősből, leggazdagabb és legtisztább forrásához — a folklórhoz. A több órás előadást még csak maradanóbbá tette az a körülmény, hogy az igen gazdag román népművészet legkecsesebb, legszebb darabjaival ismerkedhetett meg a közönség.

Ritka művészi élményt nyújtott a szakszerű vezetési, jóképességű együttes. A műsor gazdag volt. Tizenöt szám után tapsolt a közönség, de mindig keményen és ütemesen, újrázást kívánva.

A siker nemcsak a gondos művészi kidolgozásban rejlett, s nem is csupán az együttes reprezentatív kiállításában, hanem a táncosoknál főként a tökéletes koreográfiában, a zenészeknél az összehatásban, az énekeseknél a kitűnő előadókészségben. Csodálni való az a tisztelet, amivel a román koreográfusok, zeneszerzők és előadóművészek adoznak a népi eredetiségnek. Az együttes vezető gárdája és művészei szinte abban a környezetben élnek, lélegzenek előadás közben, amelyben a táncok, a dalok és a zenekari számok alapmotívumai születtek.

KÜLÖNÖSEN a táncok emelkedett ki az együttesből. Hogy művészi teljesítőképessége mennyire sokrétű, azt megfigyelhetjük már az ér-

MIÉRT DRÁGA A GYÜMÖLCS A SZEGEDI PIACON?

Kofák és kufárok nyomában

— Hogy az alma? —
— Elkelt már.
— Mennyiért adja az almát? —
— Nem eladó.

— Mi az ördögért hozzák akkor a piacra? — zsörtölődött tegnap egy pirosképu menyecske. Sorba kérdegette a termelőket és már valamennyi eladta az almáját. Egy-két helyen ugyan pirocsodott a kosár alján borízú, vagy édesalma, de olyan borsos árat kértek érte, hogy a vevőnek elment az almavásárlási kedve.

Hasonló volt a helyzet az őszibarackkal is. Az ördög irdi ezt. Hiszen jótermésűnk van, a felhozatalra sem panaszkodhatunk és mégis magasak az árak. Vajon miért?

Van magyarázata. Nézzünk csak alaposan körül a piacokon. Az ország legkülönbözőbb részéből érkeznek ide autók. Tegnap például budapesti, békéscsabai, pécsi, szarvasi, orosházi, hódmezővásárhelyi gépkocsikkal találkozhatunk.

Ezek a kocsik nemcsak tisztelgő látogatást tesznek városunkban, hanem árut visznek. Budapesti autóval találkozunk először a szegedi piacon. A budapesti KÖZERT Zöldség- és Gyümölcs-ellátó Vállalata

almaért jött Szegedre.

Két tehergépkocsin 70 mázsa almát szállítottak a fővárosba.

A jövőben bármelyik OTP-fiókban, vagy totó-lottó irodában felvehető a nyeremény

A heti lottósorsolások eredményeiről a jövőben országosan — külön fővárosi és külföldi — kifizetési jegyzéket készítenek, amelyet valamennyi OTP-fiókban és kirendeltségben, valamint totó-lottó irodánál meg lesz a nyertes szelvények száma. A név és cím nélküli két- és háromtalálatos nyereményeket a vidékiek bármelyik vidéki

OTP-egységénél felvehetik. A névvel és címmel ellátott lottószelvényekre a nyereményeket 5000 forintig természetesen továbbra is postán küldik meg.

Ezután a nyerő kívánságára bármelyik OTP-fiókban és totó-lottó irodában kifizetik a 4, vagy az 5 találatos nyereményt is, de ezt a nyertesnek előre be kell jelentenie.

A KÜLPOLITIKA HIREI — röviden

Pataki László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Népköztársaság dániai követé, augusztus 27-én ünnepélyesen átadta megbízólevelét IX. Frederik dán királynak.

Londonból jelenti az MTI: Az AFP „jól értesült” forrása hivatkozva jelenti, hogy Macmillan angol miniszterelnök hamarosan válaszol Bulgaryin legutóbbi üzenetére.

Az ENSZ leszerelési albizottsága szerdán ismét ülésezett.

Kairóból jelenti az AFP: A kairói rádió szerint szeptember 2-án Kairóban összeül az Arab Liga politikai bizottsága. Az ülésen az ENSZ-közügyes rendes ülésszaka előtt meghatározzák közös magatartásukat az algériai, a palesztinai és az omani problémában.

Ezért drága tehát a jó termés mellett is a gyümölcs. De ez még nem minden. Ügyes, »kereskedők« tartják kezükben a piaci árakat. A gyümölcs- és zöldség kiskereskedők, magyarul a kofák, szemfényvesztő bravúrral dolgoznak, irányítják az árakat. A rendőrségi jegyzőkönyvekből ismerjük tevékenységüket, agyafúrt mód-szereiket.

Masa Jenőné, a kofák »gyöngye«, igaz, nincs ipar- engedyéje, de egészen eddig —míg a rendőrség le nem fogta — nyugodtan vett, adott, kicsiben és nagyban. A házkutatás során 80 kilogram házilag őrölt paprikát találtak nála, saját bevallása szerint a parasztoktól 40—50 forintért vásárolta meg kilóját — kit, hogyan lehet becsapni — és

80—150 forintért adott tovább.

A paprikán kívül foglalkozott ő mindennel. Jól ment az üzlet, simán kölcsön adott tízezer forintot is, s még találtak nála 12 ezer forint készpénzt. »Szegény kiskereskedő« most vásárolt 55 ezer forintért házat, De építkezni is akar.

Gazdagodnak tehát a kereskedőink. A jó termés főlet ők szedik le. Brunner Péterné, Karácsonyi Józsefné, Somogyi Antal zöldségkereskedőket nem köti a rendelet Szegedhez. Kijátszák ők ügyesen. Néhány kulakot rávettek arra, hogy szállítsák árúikat Budapestre, Tatányára, ahol dupla árat kapnak érte. Ők majd segítenek napi 300 forintért eladni — hasonszórú kereskedő társaiknak — az árut és egyúttal elviszik ugye az árúikat is? Es vitték, vitték addig, míg a rendőrség tudomást nem szerzett róla.

Tóth József kűbekházi zöldségkereskedő a Szegeden összevásárolt gyümölcsöt és zöldséget Budapesten szép haszonnal értékesítette. Lehetne sorolni hosszan a piacok megrontóit, akik

a dolgozók filléreire gazdagodnak,

zsírosodnak.

Könnyű ezek után megérteni, miért drága a szegedi piacon, az őshazában az alma, az őszibarack, a gyümölcs.

Sok őstermelői igazolvánnyal rendelkező termelő álcárcát lehetne lerántani és alatta felismerhetnénk a kofa arcát. Mert például az egyholdas »őstermelő« a gabonától kezdve a dinnyéig mindent termel egy hold földjén. Ez nemcsak ügyes gazda, hanem jó kereskedő is.

A kereskedelmi osztály, a rendőrség, a társadalmi és a hivatásos ellenőrök megfeszített ellenőrzési munkája kevés. Minden vásárló legyen egyben ellenőr saját és dolgozó társa pénztárcája érdekében. Egyetlen egy fillért sem engedjünk a dolog nélküli spekulánsok, kufárok kapzsi markába hullani.

(mn)

Lesz elegendő cukor, nem emelik az árát

Az ország egyes tájain, mint például Veszprémben és Baranyában az a hír terjed, hogy nem lesz cukor. Másutt pedig azzal tévesztik meg a mindent tudó »hivatalos helyről értesült« rémhírtérjesztők a lakosságot, hogy emelik a cukor árát. Ez a két koholmány felvásárlási lázat idézett elő, s így az elmúlt hónapokban a szokásosnál 400 vagonnal több cukor fogyott.

— E két hír valótlán, semmi alapja sincs — mondotta Nagy László, az Élelmézésügyi Minisztérium cukoripari igazgatóságának veze-

tője. — Nem igaz, hogy nincs cukor, hiszen akkor miből fogyhatott volna el az előző évek átlagánál 400 vagonnal több. A cukor árának emelése is hazugság, nem is volt róla szó. Lehet, hogy a rémhírtérjesztők rossz termésre spekulálnak. Ez a feltevés sem állja meg a helyét, mert az idén a változó időjárás ellenére is, holdanként 114 mázsa átlagos termésre számíthatunk, ami 22 mázával több a tavalyinál. A jó termés elsősorban a gazdák, a termelők becsületesen végzett növényápolási munkájának köszönhető.

KÖNYVESPOLC

JOHN REED:

Tíz nap, amely megrengette a világot

John Reed, a kiváló amerikai újságíró könyvében a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tíz napjának történetét írta meg. A szerző 1917 szeptemberében érkezett Petrográdba. Meglátogatta az északi fronton harcoló csapatokat, részt vett a különböző pártok gyűlésén, beszélt a pártok vezetőivel. November 6-án jelen volt a szovjetkongresszuson, szemtanúja volt a Téli Palota elfoglalásának. Ez az élezzemű, fáradhatatlan riporter és forradalmár mindent látott és mindent megértett. S ha egyes tévedések mégis becsúsztak a könyvébe, ennek okát abban kell keresnünk, hogy Reed e drámai napokban nem ellenőrizhette minden adatot, minden értesülést. Az összegyűjtött

anyagot Amerikába érkezésekor elkobozták tőle, nem foghatott könyve megírásához, de a Liberator című haladó folyóiratban beszámolt az Oroszországban látottakról. Amikor visszakapta jegyzeteit, megírta az emberiség legizgalmasabb tíz napjának hiteles történetét. Könyve angolul 1919-ben került az olvasókhoz.

Orosz nyelven a mű Krupszkaja fordításában, Lenin előszavával jelent meg, s igen nagy sikert ért el. Az első teljes hazai magyar nyelvű kiadása most lát napvilágot. A 18 ívnyi terjedelmű könyv ára 22 forint.

Reed könyvéből lapunk következő számaiban közlünk részleteket.